

גיליון מספר

32

גיליון זה יוצא לאור ע"י
מרכז תבונות
מסוגלים להצליח בגמרא

דרכי יצירת קשר

מערכת טלפונית ותכנים:

0733-478-474

כתובת דוא"ל:

m.tvunot@gmail.com

קו להתייעצות בלבד:

054-847-0581

בימים א-ה בין 20:00-21:00

ניתן להירשם לקבלת הגיליון
וחומרים נוספים וכן לבקשת
ייעוץ והדרכה או להזמנת
הרצאות וימי עיון ע"י שליחת
הודעה בדוא"ל.

להשגת הגיליון:

המאמר שכתבתי בשבילכם - מומלץ לראות את הגיליון

בתבונות ינחני

הרב אביאל אברהם טוויל | יו"ר המרכז

האתגר שבלימוד הגמרא (א)

במאמרים הקודמים העמקנו חקר והתוודענו לאופן התפתחות הלמידה אצל תלמידים וילדים.

כפתיחה לנושאים הבאים נבסס הנחת יסוד חשובה והיא:

התפתחות הטבעית פירושה "יצירת כלים", בהם יש מקום להכניס תהליכי למידה וחשיבה שונים ומגוונים. אלא שישנם לא מעט מקרים בהם הכלים הללו נשארים ריקים מתוכן. הגיל עשה את שלו וייצר כלים, אך לא המפעל שמייצר תוכן - לא עבד נכון או לא עבד בכלל.

כשדוד המלך כותב בספר התהילים (יט, ט): "פְּקוּדֵי ה' יִשְׁרִים מְשֻׁמָּה לֵב מִצֹּת ה' פְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם", דוד המלך אינו מציג סייגים או כוכביות קטנות - משמחי לב - לכולם!

כלומר, כולם באמת מתאימים וראויים ללמוד גמרא נכון וליהנות ממנה. כל עוד הם יהודיים. כל יהודי ניטע בו הכח הפנימי והחיבור ללימוד התורה. ובפרט ללימוד הגמרא שהוא "שילוב של כל התורה כולה", כפי שנרחיב בהמשך.

מציאות זו אומרת בצורה ברורה: יש הרבה שטחים בלימוד הגמרא, ריבוי השטחים והגיוון הרב - מאפשר לכל הלומדים לברור להם שטח לימודי נבחר - בו יעסקו, וממנו יפתח להם שער לכל התורה כולה.

ואם יבוא וישאל השואל, והרי עינינו רואות כי רבים מהתלמידים שמתקשים 'באמת' בלימוד הגמרא! פעמים רבות אני נתקל עם בחורי חמד שמתחננים כפשוטו ליהנות מגמרא! אף אחד לא יכול לומר על בחור כזה שהוא לא רוצה, או שהוא מזלזל חלילה - אז מה באמת הפשט בזה?

בפרקים הבאים זה יהיה בנושא שלנו בעזרת ה'.

ננתח את התהליכים העוברים על לומדי הגמרא, נתבונן מנקודת המבט שלהם, ונעמוד על הקשיים בהם הם נתקלים.

לימוד הגמרא הדורש מיומנויות רבות

ידועים דברי הגמרא בסנהדרין (כד, א): "מאי בבל? אמר רבי יוחנן: בלולה במקרא, בלולה במשנה, בלולה בתלמוד". אמרו ע"ז התוספות בסנהדרין

מרכז תבונות - מסוגלים להצליח בגמרא הינו מרכז ייחודי המטפל בקשיי למידה בלימוד הגמרא. שיטת האבחון המקיף של המרכז מבוססת על מודל שבעה מנגוני למידה בהם כל לומד חייב לעבור בכדי להצליח - תוך שלכל מנגון יש כלי אבחון ייחודיים המותאמים לשפת הגמרא. ע"י אבחון מקיף נצליח לזהות במדויק את הקשיים הנסתרים אצל הלומד ולהציע פתרונות מעשיים שיהפכו אותו - ללומד עצמאי בסייעתא דשמיא. האבחון הייחודי כבר סייע למאות תלמידים להיות מסוגלים ללמוד גמרא לבד. מעוניינים להצטרף להצלחה: חייגו כעת למרכז ותחילו ליהנות מהגמרא.

הפעלה וחינוך בלימוד

איך נייצר הנעה פנימית ללימוד?

ניתן יהיה לראות ישיש שבע ימים, שלמרות שחייו היו קשים והיו לו מחלות וסבל רב - עדיין מצטער הוא על פטירתו מהעולם.

נמצא שההרגל מייצר שלוש יתרונות מרכזיים: א. מקל על עשייה הפעולות המורגלות. ב. משרה אורה טובה ונוחה על האדם המבצע. ג. גורם לאדם - להיות לוחם למען ההרגל, ויוצר מנגנון הגנה מפני שינויים.

מצד לימוד התורה, יש קצת מבוכה בשימוש בהרגל. רש"י הקדוש מבאר על הפסוק בק"ש "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום..." - "לא יהיה בעיניך כדיוטגמא (=אגרת מהמלך) ישנה שאין אדם סופנה - אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה". ובספרים ישנה התייחסות רחבה ל"ככל יום יהיו דברי תורה חדשים בעיניך", וממילא ההרגל הוא כח שלילי שמשבית והורס את ה"התחדשות" הנצרכת.

אך עם כל זאת אנו מתפללים ומבקשים בכל יום "ותרגלינו בתורתך" - שיהיה לנו "הרגל" ללימוד תורה. אז איך ניתן לפרנס את שני ההפכים הללו יחדיו? הכיצד נוכל להתרגל לפעולות ולמעשים מבלי לפגוע בהתחדשות התמידית?

נמצא שההרגל הוא חרב פיפיות - הוא משרת את האדם - ולא לחינם בראו הקב"ה, ומאידך - יש בו משהו שסותר את המרכיב הרוחני של היהדות. איך ממזגים את שניהם יחדיו?

נמשיך בנושא הזה גם בשבוע הבא אי"ה.

פרק ב: ההרגל - חרב פיפיות (ב)

בשבוע שעבר התחלנו לבאר את מהותו של ההרגל ועד כמה שליטתו מלאה על כל חייו של אדם בו רוח חיים ואפילו בעלי חיים. כעת נתייחס לשני צדדיו של ההרגל ונחקור אודותם.

ההרגל מסייע לנו רבות לחוש נוחות בכל מעשה שנעשה. תחושת הנוחות הטבעית הזו - הופכת את העשייה לאוטומטית ללא קשיים וכמעט ללא מאמץ. ההרגל נהפך כחלק מאיתנו - כטבע שני - ובכך אנחנו נעשים מבלי לשים לב - ללוחמים למען ההרגל. נתקשה לשנות הרגל או לקבל דברים או מוסכמות הסותרות את ההרגל אליו התרגלנו.

אנשים רבים בטוחים שהם שולטים על מעשיהם בכל יום ויום, והאמת היא שזה לא נכון! המחקרים מראים כי למעלה מארבעים אחוז מהפעולות שאנו עושים בכל יום - נובעים רק מתוך הרגל לבד.

"גירסא דינקותא" - זה נקרא בפי חז"ל. אדם יחפש מקור השראה מהעבר שלו, מכל מה שיזכיר לו את עברו ואת המקום הטבעי אליו היה שייך. טיול שורשים נעשה עניין שבשגרה אצל רבים. ומעניין, כי ככל שמתבגרים ההרגלים מתחזקים יותר ויותר, ואווירת העבר נעשית ממכרת יותר ויותר.

מעניין לראות תינוק בוכה בלידתו וביציאתו לאויר העולם למרות שכעת עוזב הוא עולם ללא דאגות ונכנס לעולם עם אתגרים ומהמורות, כך גם

משולחנו של המאבחן

סודות ויסודות מחדר האבחונים של מרכז תבונות

הפעם נתייחס לנושא מאוד מעניין, לא נרחיב בו מדי, הוא שווה מאמר בפני עצמו, אך פטור בלא כלום אי אפשר...

אני נתקל הרבה בלומדים שמתקשים מאוד לענות תשובה על השאלה הקשה והנוקבת: "אז מה ראינו היום בסוגיא?". זו אולי השאלה הכי מורכבת ומאתגרת אצל תלמידים. למה מאתגרת? כי היא דורשת מהלומד לארוז את הסוגיא ולהציג אותה בפני אחרים, בעוד שהיא עדיין אינה מוצגת אפילו בעיני עצמו...

לומדי גמרא הם סוחרים - הסחר שלהם הוא בידענות מהסוגיא. כל תלמיד-סוחר מחפש במה לסחור. תלמידים רבים נוטים 'לחתוך' נתח מתוך הסוגיא בכדי לסחור בו. במרבית המקרים הנטייה הטבעית לתפוס 'משהו' מהסוגיא, גורמת ל'מוכר' לחפש את ה'משהו הנזיף' והמחודש - ולאבד את ה'משהו הנצרך'. סוכריות לא אוכלים הרבה, אבל אי אפשר בלי לחם ומים. הרעיון של "סגירת תהליכים" בגמרא - מייצר לפתע לעיני התלמיד "מוצר מוגמר" ששווה לסחור בו למרות הפשטות שבו. כשיש תענוג ממכירה כזו - מיותר להתאמץ למכור מוצרים אחרים... ואידך זיל גמור.

סוחר הסוגיא בע"מ

מה חדש?

הדרכה: הוראת המשנה לגיל הרך

לאור בקשת מחנכים רבים, אנו עובדים כעת על מאמר הדרכה בנושא: "לימוד המשנה לגיל הרך" - שיתן תמונה על הצורה בה מלמדים נכון את המשנה - כהכנה ללימוד הגמרא.

המעוניינים לתת רעיונות, לייעץ מנסיונם, לשתף, לשאול או להציע דרכי הוראה - מוזמנים לשלוח מייל למערכת.

לשאלתכם: נתן עדין לשלוח

פרוספקט החדש שלנו - מוכן! לקבלתו שלחו מייל כעת והוא ישלח אליכם...

לקבלת הגיליון ועוד חומרים נוספים ישירות למייל לחץ כאן

גיליון זה מודפס בכמות מצומצמת באפשרותך לזכות את חבריך ומכריך... הרפס את הגיליון ותעזור גם להם

הילד מתקשה בלימוד הגמרא? יש פתרון. יעיל מדוייק ומהיר.

הצטרפו למאות התלמידים
שכבר מסוגלים ללמוד גמרא לבד!
על ידי שלושת הצעדים להצלחה:

- אבחון מקיף ומקצועי בגמרא
- תוכנית למידה מותאמת
- ליווי מקצועי לביצוע

רוצים לדעת עוד על התהליך?
האזינו לפירוט המלא במערכת הטלפונית

שלוחה 71 **0733-478-474**

